

Highlights from DVB Debate's New Political Parties Show

Nov 11th, 2017

What are the new political parties?

Seg:1

အင်္ဂလန်မှာ ၂၀၁၁ ခုထိ ပါတီပေါင်း ၄၀၀ ကျော်ရှိသေးတယ်။ ဒီလိုအသွင်ကူးပြောင်းမှုကာလမှာ လူတွေဟာ တချိန်တုန်းက ဖိနှိပ်ထားခံရတဲ့ သူတို့ .ရဲ .လူမှုရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးတွေ အကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး တွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေးတွေ ၊ ဒါတွေကို တောင်းဆိုခွင့်ရှိပြီဆိုတဲ့အချိန်မှာ သူတို့ .ရဲ .အကျိုးစီးပွား ပေါ်မူတည်ပြီးတော့ အဖွဲ့ .အစည်းတွေ၊ သူ .ရဲ .ယုံကြည်မှုအပေါ်မှာမူတည်ပြီးတော့ အဖွဲ့ .အစည်းတွေဟာ လိုအပ် ချက်အများကြီးရှိနေတယ်ဆိုတဲ့အသိဟာ ရှိတဲ့အခါကျတော့ ဒီလို အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ Transitional Period အချိန်မှာ ပါတီတွေများလာ မဆန်းပါဘူး။ အခုဆိုရင် ပါတီပေါင်း (၁၀၅)ခု လောက်ရှိတယ်။

ဦးလွင်ကိုလတ် - ပြည်သူ့ လွှတ်တော် အမတ် (အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်)

ပါတီစုံဟုတ်မဟုတ်ခြင်းဆိုတာက ၁) အချက်။ အခြေခံဥပဒေနဲ့ .ယှဉ်ကြည့်ရလိမ့်မယ်။ ၂) အချက်။ ရွေး ကောက်ပွဲဥပဒေနဲ့ .ယှဉ်ထိုးကြည့်ရလိမ့်မယ်။ ၃)အချက်က အဲဒီနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးယဉ်ကျေးမှု Political Culture နဲ့ ချိန်ကြည့်ရမယ်။

ဦးလွင်ကိုလတ် - ပြည်သူ့ လွှတ်တော် အမတ် (အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်)

တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်က ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး မကြိုက်လို့ . မနှစ်သက်လို့ . လက်မခံလို့ . ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီးပေါ်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ တစ်ပါတီစနစ်ဆိုတာ ကျနော်တို့ .နိုင်ငံမှာ လက်မခံသင့်တော့တဲ့ ပြန်ပြီးတော့ မစဉ်းစားသင့်တော့တဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်မြင်တယ်။

ဒေါက်တာ ဆလိုင်းလျန်မှန်း ဆာခေါင်း (ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ၊ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး)

ပါတီတွေဘယ်လောက်များတယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ပက်သက်လို့ ကတော့ တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်ကို ဆန့် ကျင်ရင်း နဲ့ ဖြစ်လာတဲ့ အကျိုးဆက်လို့ ကျနော်မြင်တယ်။

ဒေါက်တာ ဆလိုင်းလျန်မှန်း ဆာခေါင်း (ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ၊ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး)

နိုင်ငံရေးပါတီစနစ်တွေ နိုင်ငံအသီးသီးမှာဖြစ်ကြတာက သူ့ နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးလက်တွေ့ ၊ လူမှုရေးလက်တွေ့ ပေါ်မှာ အများကြီးမူတည်ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးအရ ရုန်းကန်မှုတွေ ၊ လူမှုရေးအရတိုက်ပွဲတွေ၊ အဲဒီကြားထဲကနေပြီး တော့မှ နိုင်ငံရေးပါတီဆိုတာ နှစ်ပါတီစနစ်လား၊ ပါတီစုံစနစ်လားဆိုတဲ့ကိစ္စတွေ ပေါ်ပေါက်လာတာဖြစ်တယ်။

ကျနော်တို့ နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေးပါတီတွေပေါ်ပေါက်လာတယ်ဆိုတာကလည်း ကျနော်တို့ ရဲ့ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲ၊ လူမှုရေးတိုက်ပွဲတွေကြားက ပေါ်လာတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ပါတီတွေဖြစ်ပေါ်လာကြတယ်။ ပါတီတွေဟာ လူထု ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ အခုမှ ကြိုးစားနေရဆဲကာလပဲရှိသေးတယ်။

ဦးအောင်မိုးဇော်(ဥက္ကဋ္ဌ၊ လူ့ ဘောင်သစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ)

တစ်ပါတီစနစ်ကိုမလိုတာ နှစ် ၃၀ လောက်ရှိသွားပြီ။ ဒါပေမယ့် ပါတီစုံစနစ်ကို စနစ်ကို တည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးစားနေကြတယ်။ ကြိုးစားနေပေမယ့် ပါတီစုံစနစ်ကလည်း ပီပီပြင်ပြင် မဖြစ်သေးဘူး။ ဒီကနေ့ အနေအထားက ပါတီစုံစနစ်၊ ဒီမိုကရေစီစနစ် ခိုင်ခိုင်မာမာဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေရတဲ့ အခြေအနေအောက်မှာပဲ ရှိသေးတယ်လို့ ကျနော် ပြောချင်တယ်။

ဆိုလိုတာက တဖက်က ဒီမိုကရေစီရေးအတွက်ကြိုးစားနေတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ နိုင်ငံရေးအုပ်စုတွေရှိနေသလို၊ တဖက်မှာလည်း ဒီမိုကရေစီရေးကို တစုံတရာ အကန့် အသတ်ဖြစ်ချင်တဲ့ ဒီမိုကရေစီရေးအင်အားစုတွေနဲ့ မတူတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးအင်အားစုတွေလည်း ရှိနိုင်တယ်။

ဦးအောင်မိုးဇော်(ဥက္ကဋ္ဌ၊ လူ့ ဘောင်သစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ)

နိုင်ငံရေးပါတီ (၁၀၀) ကျော်ရှိနေတယ်ဆိုပေမယ့် ဒါဟာ ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ လူမှုရေး လက်တွေ့ နဲ့ ဆိုင်တယ်။ ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတွေက အများကြီးပဲ။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေမှာ ကျနော်တို့ ရဲ့ ထူးခြားချက်အရကို သူ့ လူမျိုးမှာ သူ့ ပါတီရှိတယ်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ၂၀ ရှိရင် ပါတီ ၂၀ ထွက်လာမယ်။ ပါတီတွေများတာက ကျနော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ လူမှုလက်တွေ့ နဲ့ ဆိုင်တယ်။

ဦးအောင်မိုးဇော်(ဥက္ကဋ္ဌ၊ လူ့ ဘောင်သစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ)

လူထုကို အကျိုးပြုမယ့် ပါတီ၊ ဘယ်နှစ်ပါတီ ကျန်ခဲ့မလဲဆိုတာ ပရောဆက် Process။ လူထုက သူ့ ဘာသူ ရွေးသွားလိမ့်မယ်။ လူထုရဲ့ ထောက်ခံမှုအပေါ်မူတည်ပြီးတော့ ဘယ်ပါတီတွေက ကျန်ခဲ့မလဲဆိုတာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ အခုကာလကတော့ အရမ်းစောသေးတယ်။

ဦးအောင်မိုးဇော်(ဥက္ကဋ္ဌ၊ လူ့ ဘောင်သစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ)

ရခိုင်ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်ပါဝင်တဲ့ UNA A ဖွဲ့ A စည်းရုံး ရည်မှန်းချက်သည် ဒီမိုကရေစီကို A ခြေခံတဲ့ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုစနစ်ကိုသွားမယ်။ ကျနော်တို့ တိုင်းရင်းသားA ဘေးလုံး တန်းတူညီမျှရေး၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းပိုင်ခွင့်ရှိ ရေး၊ ဒီမိုကရေစီA ရေးကို ရည်မှန်းချမှတ်ထားပေမယ့် ၂၀၀၈ ဖွဲ့ စည်းပုံက ကျနော်တို့ ကို ဘယ်လောက်ထိ ဖွင့် ပေးမလဲ။ဖွဲ့ စည်းပုံပေါ် မှာပဲမူတည်ပါတယ်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့ စည်းပုံက ကျနော်တို့ A တွက်တော့ ဘာမှမရှိဘူး။

ဘာမှမရှိဘူးဆိုတာက ပြည်နယ်ကို A ခြေခံတဲ့ပါတီက A စိုးရဖွဲ့ နိုင်တဲ့A နေA ထား မရှိပါဘူး။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းနဲ့ ပြည်နယ်၊ ဝန်ကြီးချုပ်ကို ပြည်ထောင်စုA စိုးရ သမတ္တကသာ ခန့် A ပ်တာဖြစ်တယ်။

ဦးကျော်မြင့် (A ဖွဲ့ ဝင်၊ UNA ညီညွတ်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများမဟာမိတ်A ဖွဲ့)

ပရိသတ် (၁) ကျော်ဌေးလွင်ဦး

ရှေ့ဆက်ပြီး ဒီဖွဲ့ စည်းပုံA ခြေခံပါပဒေA တိုင်းသွားရင်လည်း ကျနော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ တည်ဆောက်ပုံစနစ်A ရ၊ စစ်မှန်တဲ့ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဘူး။

ပရိသတ်(၂) ကျော်မင်းထက်

ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ် ဖြစ်ထွန်းဖို့ ဆိုရင် ပါတီတွေA ဘေးကောင်းဖို့ သာမက A ရပ်ဖက်A ဖွဲ့ A စည်းတွေလည်း နိုင်မာဖို့ လိုတယ်။

ပရိသတ် (၃) ဦးထွန်းမြင့် (စာရေးဆရာ၊ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ)

ဒီကနေ့ A ချိန်A ခါမှာ တစ်ပါတီစနစ်ကို ဇောင်းပေးပြီး သွားနေတယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းဝန်ကြီး ချုပ်တွေ တစ်ပါတီထဲက ထွက်တာ သာကေပါပဲ။
